

ПОЛІТИКА

Трамп скасував санкції проти РФ за «законом Грема» ще до їхнього вступу в силу. У Конгресі обурені

Алекс Рауфоглу

17 жовтня 2026, 18:40

Президент США Дональд Трамп. Вашингтон, 15 жовтня 2026 року

Президент США Дональд Трамп скасував майже всі суттєві санкції, мита та обмеження, передбачені нещодавно ухваленим за двопартійної підтримки «законом Ліндсі Грема». Він покликаний чинити тиск на Росію, щоб домогтися припинення війни проти України. Такий крок Трампа викликав різку критику з боку низки законодавців обох партій, які заявляють, що він підриває зусилля, спрямовані на примушення Москви до переговорів.

В указі, підписаному пізно ввечері 16 жовтня, президент США **Дональд Трамп** заявив, що скасування заходів, передбачених «законом Грема», відповідає національним інтересам Сполучених Штатів. Указ було видано лише за два дні до того, як пакет санкцій мав набути чинності.

Документ, повна назва якого звучить як **«Закон Ліндсі О. Грема про запровадження санкцій проти Росії та Ірану 2026 року»**, у вересні підписав сам Трамп. Його названо посмертно на честь сенатора-республіканця від Південної Кароліни **Ліндсі Грема**, відомого прихильника України в американському Конгресі, який помер 11 липня.

Закон розробили, щоб надати адміністрації додаткові важелі тиску на Кремль – шляхом запровадження мит у розмірі до 100 відсотків на товари з країн, які є найбільшими покупцями російських нафти й газу, зокрема Китаю та Індії. Він також передбачав санкції проти російських чиновників, фінансових установ і так званого «тіньового флоту» танкерів, який Росія використовує для обходу чинних міжнародних торговельних обмежень.

Сенатор Ліндсі Грем, на честь якого назвали «закон Грема»

Рішення Трампа скасувати дію закону викликало запитання щодо того, чи має його адміністрація взагалі намір використовувати економічний тиск, який Конгрес прагнув чинити на Москву, щоб змусити її припинити війну проти України. В

указі президент зазначає, що законодавство уповноважує його скасовувати застосування санкційних положень щодо іноземних громадян.

Трамп заявив, що надіслав до Конгресу підтвердження того, що скасування санкцій відповідає національним інтересам. Цього вимагає законодавча процедура. Такий звіт має бути поданий у несекретній формі, хоча він може містити секретний додаток. Білий дім публічно не оприлюднив вагомих обґрунтувань для скасування основних положень «закону Грема».

«Жорстокий політичний вибір»

Микола Мурський, один із керівників Razom for Ukraine, неприбуткової організації, що базується у США та підтримує Україну, заявив Радіо Свобода, що Трамп «втратив можливість посилити тиск на Путіна та принести мир в Україну». За словами Мурського, законодавці місяцями працювали над тим, щоб заручитися двопартійною підтримкою законопроекту.

«Усе це було зведено нанівець у п'ятницю указом Білого дому», – каже Мурський. Він також звернув увагу на те, що запроваджені Трампом винятки із санкційного режиму щодо Росії не мають чітко визначеного строку дії. Організація Razom засудила рішення Трампа в окремій заяві.

«Відсутність інструментів для припинення цієї війни була б трагедією. Наявність таких інструментів і відмова від їх використання – це жорстокий політичний вибір», – зазначив **Деніел Балсон**, ще один представник організації Razom for Ukraine.

Він зазначив, що за тиждень до ухвалення президентом Трампом цього рішення Росія запустила по українських містах та електростанціях понад 700 безпілотників, а також балістичні й крилаті ракети.

«Цей указ сигналізує Кремлю, що він може продовжувати своє вторгнення», – вважає Балсон. Водночас він переконаний, що українці продовжуватимуть боротися, попри поглиблення гуманітарних проблем і труднощів в енергетичній сфері.

Запитань щодо пояснень, які адміністрація Трампа надала Конгресу стосовно скасування положень «закону Грема», стає дедалі більше.

Макс Мейзліш, колишній співробітник Управління з контролю за іноземними активами Міністерства фінансів США, який нині обіймає посаду заступника

директора Центру економічної та фінансової могутності при «Фонді захисту демократій», заявив Радіо Свобода, що центральним питанням наразі є обґрунтування, надане адміністрацією.

Згідно із законом, адміністрація зобов'язана надати письмове підтвердження того, що скасування санкцій відповідає національним інтересам, а також звіт із поясненням підстав для такого рішення. Крім того, у розділі 113 закону викладено вимоги щодо надання письмового обґрунтування відповідним комітетам Конгресу. Джерела, обізнані із ситуацією, повідомили Радіо Свобода, що адміністрація не вклалася у встановлений цими вимогами строк до 8 жовтня.

Відмова від санкцій сталася після окремого рішення Трампа дозволити продаж російського дизельного пального на тлі побоювань щодо зростання цін і глобального дефіциту його постачання. Минулого тижня Трамп заявив, що Росія може негайно поставити 300 тисяч тонн дизельного пального, у листопаді – ще 500 тисяч тонн, а «одразу після цього» – 1 мільйон тонн.

Ця угода з Росією зазнала різкої критики як з боку демократів і багатьох республіканців, так і з боку України та її європейських союзників. Президент України **Володимир Зеленський** назвав її «подарунком» для Путіна.

У Конгресі незадоволені

Адміністрація Трампа намагається знизити ціни на пальне у США напередодні проміжних виборів у листопаді, які визначать, хто контролюватиме Конгрес. На ціни на енергоносії також вплинула війна США проти Ірану.

Сенатор Річард Блюменталь

Сенатор-демократ **Річард Блюменталь**, співавтор «закону Грема», звинуватив Трампа в тому, що той став на бік Путіна та тих, хто підтримує воєнні дії Росії.

«Дональд Трамп вкотре підтверджує, що він на боці кровожерливого бандита й тих, хто підтримує російську військову машину, – написав Блюменталь у соціальних мережах, стверджуючи, що це рішення суперечить позиції більшості американців, членів Конгресу та європейських союзників. – Ці винятки не мають нічого спільного з нашою національною безпекою, а пов'язані виключно з підлабузництвом перед Володимиром Путіним».

Республіканець **Дон Бейкон** також розкритикував указ Трампа, заявивши: «Президент продовжує війну, а не завершує її».

16 жовтня конгресмен **Грегорі Мікс**, провідний представник Демократичної партії в Комітеті Палати представників із закордонних справ, вніс на розгляд двопартійний законопроект, спрямований на блокування запропонованої Трампом угоди про закупівлю дизельного пального в Росії.

«Ця угода дасть Путіну мільйони доларів, щоб він міг безкарно продовжувати вбивати українських цивільних громадян», – заявив Мікс, закликавши Конгрес ухвалити законопроект.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Санкційний блекаут»: Зеленський щодо призупинення Трампом застосування санкцій проти Росії

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Америка закрила для нас небо». Пояснюємо, що відбувається зі Starlink

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Яндекс», Wildberries і НПЗ Росії. Який вплив мають українські удари по цих об'єктах

Алекс Рауфоглу

Старший кореспондент Радіо Вільна Європа / Радіо Свобода у Вашингтоні, округ Колумбія.

Україна

Світ

Політика

Війна

США